

1. Identifikace látky nebo přípravku a společnosti nebo podniku

Identifikace látky nebo přípravku:

Chemický název látky: odpadá

Obchodní název látky nebo přípravku: S 6006 - ředidlo syntetických nátěrových hmot

Registrační číslo látky: odpadá

Další názvy látky: odpadá

Použití látky nebo přípravku: směs rozpouštědel - ředidlo nátěrových hmot

Identifikace společnosti nebo podniku:

Obchodní firma a právní forma: Severochema, družstvo pro chemickou výrobu, Liberec

Sídlo: Vilová 333/2, 46171 Liberec, Česká republika IČO: 00029220

Telefon: 485341911 Fax: 485151291 e-mail: chudoba@severochema.cz

Telefonní číslo pro naléhavé situace: Klinika nemocí z povolání. Toxikologické informační středisko (TIS)
Na Bojišti 1, 12802 Praha 2, tel. nepřetržitě 224919293 či 224915402

2. Identifikace nebezpečnosti

Výrobek je klasifikován jako nebezpečný dle směrníc 67/548/EHS či/a 1999/45/ES.

Klasifikace látky/přípravku:

- klasifikace: vysoce hořlavý, zdraví škodlivý, nebezpečný pro životní prostředí

- R věty: R11 Vysoce hořlavý
R20/21 Zdraví škodlivý při vdechování a při styku s kůží
R38 Dráždí kůži
R51/53 Toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí
R63 Možné nebezpečí poškození plodu v těle matky
R65 Zdraví škodlivý: při požití může vyvolat poškození plic

Nejzávažnější nepříznivé fyzikálně chemické účinky při používání látky/přípravku:

Přípravek je hořlavou kapalinou I. třídy nebezpečnosti. Vysoce hořlavý – páry mohou tvořit se vzduchem výbušnou směs.

Nejzávažnější nepříznivé účinky na lidské zdraví při používání látky/přípravku:

Vdechnutí do plic může způsobit zánět plic, který může mít fatální následky. Páry působí narkoticky, v závislosti na koncentraci a době expozice a působí bolesti hlavy, žaludeční nevolnost, dráždění očí a dýchacích cest. Místně odmašťuje a dráždí pokožku.

Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí při používání látky/přípravku:

Škodlivý pro vodní organismy.

Symptomy vztahující se k použití a možnému nevhodnému použití látky/přípravku:

Použití, které není v souladu s návodem k použití a údaji v tomto bezpečnostním listu. V žádném případě se nesmí vdechovat.

Další údaje: -

3. Složení / informace o složkách

Nebezpečné složky: (znění R vět je uvedeno v kapitole 16):

chemický název	obsah (%)	registrační číslo	č.CAS	č.ES	výstražné symboly, R-věty
toluen	0 - 9,9		108-88-3	203-625-9	F, Xn, Repr.kat. 3; R11-38-48/20-63-65-67
xylen (směs isomerů)	0 - 30		1330-20-7	215-535-7	Xn, R10-20/21-38
ethylbenzen	0 - 5		100-41-4	202-849-4	F, Xn, R11-20
benzínová frakce (ropná), hydrogenačně odsířená, těžká (nízkovroucí hydrogenovaný benzín)*	> 60		64742-82-1	265-185-4	Xn, N, R10-51/53-65-66-67

Poznámka: * ... obsah benzenu < 0,1 %

4. Pokyny pro první pomoc

Všeobecné pokyny:

Okamžitá lékařská pomoc není nutná. Projeví-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybností uveďte lékaře a poskytněte mu informace z tohoto bezpečnostního listu. Při nebezpečí ztráty vědomí umístěte postiženého do stabilizované polohy a dbejte na průchodnost dýchacích cest.

Expozice vdechováním:

Přeneste postiženého na čerstvý vzduch. V případě, že postižený nedýchá, zaveďte umělé dýchání. Přivolejte lékaře.

Expozice stykem s kůží:

Kůži důkladně omyjte vodou a mýdlem, odstraňte potřísněný oděv. Po umytí ošetřete pokožku vhodným reparačním krémem, není-li patrné zřetelné podráždění kůže.

Expozice stykem s okem:

Oči okamžitě a důkladně vyplachujte velkým množstvím vlažné čisté vody nejméně 15 minut při násilím otevřených víčkách. Má-li postižený kontaktní čočky – je třeba je nejprve odstranit.

Expozice požitím:

Nevyvolávejte zvracení! Nedávejte nic do úst. Při požití vypláchněte ústa vodou a pokud postižený nedýchá, zaveďte umělé dýchání. Je-li postižený při vědomí, dejte mu pít vodu. Přivolejte lékaře.

Další údaje: -

5. Opatření pro hašení požáru

Vhodná hasiva: prášek, pěna, oxid uhličitý (sněhový)

Hasiva, která z bezpečnostních důvodů nelze použít: přímý vodní proud (voda je vhodná jen pro chlazení)

Zvláštní nebezpečí: páry tvoří se vzduchem výbušnou směs, při hoření se může uvolňovat oxid uhelnatý

Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče: požární ochranný oblek (použití jen mimo nebezpečnou zónu), oblek proti sálavému teplu nebo tepelně ochranný oblek, v nebezpečné zóně izolační dýchací přístroj

Další údaje: -

6. Opatření v případě náhodného úniku

Preventivní opatření pro ochranu osob:

Pro únik ze zamořeného prostoru použijte masku s filtrem proti organickým plynům a parám. V uzavřených prostorách použijte izolační dýchací přístroj. Zákaz kouření. Odstraňte zdroje vznícení. Vykažte z místa všechny osoby, které se nepodílejí na záchranných pracích. Používejte ochranné pomůcky. Zdržujte se pokud možno na návětrné straně. Postupujte podle pokynů obsažených v bodech č. 7, 8 a 13.

Preventivní opatření pro ochranu životního prostředí:

Zabraňte průniku do kanalizace, vody a půdy. Při průniku do vody informujte uživatele a zastavte její používání. Při rozsáhlejší kontaminaci zajistěte sanační práce ve spolupráci s příslušným OÚ, referátem životního prostředí či příslušným inspektorátem ČIŽP.

Čisticí metody:

Podle situace látku bezpečně odčerpejte, zbytky adsorbujte do inertního adsorbentu a v uzavřených nádobách odvezte k likvidaci firmě oprávněné ve smyslu příslušného zákona.

Další údaje: -

7. Zacházení a skladování

Zacházení:

Pro přepravu, skladování a manipulaci platí ČSN 65 0201. Při manipulaci nejíst, nepít a nekouřit. Chraňte se proti zasažení očí a před nadýcháním. Odmaštěnou pokožku je vhodné ošetřit reparačním krémem. Při manipulaci je třeba dbát všech protipožárních opatření. Při práci používejte osobní ochranné pracovní pomůcky uvedené v bodu č. 8.

Skladování:

Pro skladování platí ČSN 65 0201. Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení - zákaz kouření a používání otevřeného ohně a světla. Chraňte před statickou elektřinou. Používejte předepsaná zařízení. Skladujte v originálních obalech v poloze uzavěrem nahoru v suchých a krytých skladech při teplotách 0 až 30 °C, chráněných před povětrnostními vlivy a přímým slunečním zářením.

Specifická použití: -

8. Omezování expozice / osobní ochranné prostředky

Limitní hodnoty expozice:

Látka :	číslo CAS	PEL (mg.m ⁻³)	NPK-P (mg.m ⁻³)	Fakt. přep. na ppm	Poznámka :
benzíny		400	1000		
xylén	1330-20-7	200	400	0,230	D
ethylbenzen	100-41-4	200	500	0,230	D
toluén	108-88-3	200	500	0,266	D

Poznámka D : při expozici se významně uplatňuje pronikání látky kůží.

Bezpečnostní list zpracovaný dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 v platném znění.

Limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů v moči:

Látka	Ukazatel:	Limitní hodnoty	Doba odběru
toluen	Hippurová kyselina	1600 mg/g kreatininu, 1000 μmol/mmol kreatininu	konec směny
toluen	o-kresol	0,5 mg/l, 4,6 μmol/l	konec směny
xylen	Methylhippurová kyselina	1400 mg/g kreatininu, 820 μmol/mmol kreatininu	konec směny
ethylbenzen	Mandlová kyselina	1500 mg/g kreatininu, 1100 μmol/mmol kreatininu	konec směny

DNEL: bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

PNEC: bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

Sledovací postupy: metody uvedené v manuálu: NIOSH Manual of Analytical Methods (např. www.osha.gov), dále bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

Omezování expozice: větrání, místní odsávání, při překročení PEL (popř. NPK-P) použít prostředky k ochraně dýchacích cest

Omezování expozice pracovníků (osobní ochranné pomůcky)

- ochrana dýchacích cest: při vyšších koncentracích (při překročení PEL) maska s filtrem proti organickým parám
- ochrana očí: ochranné brýle
- ochrana rukou: ochranné rukavice odolné chemickým vlivům
- ochrana kůže: ochranný pracovní oděv

Omezování expozice životního prostředí: viz kap. 6, dále bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

Další údaje: -

9. Fyzikální a chemické vlastnosti

Obecné informace:

Skupenství (při 20 °C):

kapalina

Barva:

čirá, bezbarvá až nažloutlá

Zápach (vůně):

charakteristický aromatický

Informace důležité z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí:

Hodnota pH (při 20 °C):

neuvádí se

Bod (rozmezí bodu) tání (°C):

< - 40

Bod (rozmezí bodu) varu (°C):

111 - 200

Bod vzplanutí (°C):

12

Bod hoření (°C):

21

Teplota vznícení: (°C):

240

Samozápalnost: (°C):

neuvádí se

Meze výbušnosti - horní mez (% obj.):

7,8 (odhad dle literární údajů surovin)

- dolní mez (% obj.):

1,3 (odhad dle literární údajů surovin)

Oxidační vlastnosti:

neuvádí se

Tenze par (při 20 °C):

nezměřena

Relativní hustota (při 20 °C):

0,770 – 0,825 g.cm⁻³

Rozpusťnost (při 20 °C) - ve vodě:

nepatrná

- v tucích:

neuvádí se

Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda:

není změřen

Viskozita:

neuvádí se

Hustota par:

neuvádí se

Rychlost odpařování:

neuvádí se

Další informace:

Obsah celkového organického uhlíku (v organickém rozpouštědle): 0,89 kg/kg

Maximální prahová hodnota obsahu těkavých látek

850 g/l

Maximální obsah těkavých látek v produktu

825 g/l

Třída nebezpečnosti:

I.

Teplotní třída:

T3

Skupina výbušnosti:

II.A

Výhřevnost [MJ/kg]:

43

10. Stálost a reaktivita

Podmínky, za nichž je výrobek stabilní: za normálních podmínek, viz též kap. 7

Podmínky, kterým je třeba zabránit: vytvoření koncentrace v mezích výbušnosti, přítomnost zdrojů vznícení

Materiály, kterých je třeba se vyvarovat: silná oxidační činidla, silné kyseliny

Nebezpečné produkt rozkladu: za normálních podmínek žádné, při hoření může vznikat oxid uhelnatý a saze

Další údaje: -

11. Toxikologické informace

Údaje nebyly pro přípravek zjišťovány, údaje o možném účinku přípravku vycházejí ze znalosti účinků jednotlivých složek.
Toxikokinetika, metabolismus a distribuce: bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

<i>Akutní toxicita přípravku</i>	- LD_{50} , orálně, krysa ($mg.kg^{-1}$):	netestováno
	- LD_{50} , dermálně, potkan nebo králík ($mg.kg^{-1}$):	netestováno
	- LC_{50} , inhalačně, potkan, pro plyny a páry ($mg.l^{-1}/10$ hod):	netestováno
	- LC_{50} , inhalačně, potkan, pro aerosoly nebo částice ($ppm/4$ hod):	netestováno
<i>Akutní toxicita komponent</i>	- LD_{50} , orálně, potkan ($mg.kg^{-1}$) pro toluen:	2600-7000
	- LD_{50} , dermálně, potkan nebo králík ($mg.kg^{-1}$) pro toluen:	> 2000
	- LC_{50} , inhalačně, myš, pro plyny a páry ($ppm/4$ hod) pro toluen:	400 mg/kg
	- LD_{50} , orálně, potkan ($mg.kg^{-1}$) pro benzín:	> 6500
	- LC_{50} , inhalačně, potkan i morče, krysa pro páry pro benzín:	3400 $mg/m^3/4h$
	- LD_{50} , orálně, krysa ($mg.kg^{-1}$) pro xylen:	4300
	- LC_{50} , inhalačně, potkan, pro plyny a páry ($ppm/4$ hod) pro xylen:	5000

Dráždivost oční a kožní:

dráždí oči a kůži

Žíravost:

přípravek není žíravý

Toxicita po opakovaných dávkách:

při chronické otravě dochází k bolestem hlavy, nevolnosti, zánětem nervů a svalové atrofii, poruchám koordinace apod.

Senzibilizace:

nepředpokládá se

Karcinogenita:

nebyla zjištěna

Mutagenita:

netestováno

Toxicita pro reprodukci:

obsahuje látky klasifikované jako teratogeny – kategorie 3 (toluen)

Zkušenosti u člověka:

páry ve vyšších koncentracích mohou dráždit oči a dýchací cesty a mohou způsobit bolesti hlavy, závratě, malátnost

Další údaje: -

12. Ekologické informace

Údaje nebyly pro přípravek zjišťovány, údaje o možném účinku přípravku vycházejí ze znalosti účinků jednotlivých složek.
Ekotoxicita: bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

<i>Akutní toxicita přípravku pro vodní organismy</i>	- LC_{50} , 96 hod., ryby ($mg.l^{-1}$):	netestováno
	- EC_{50} , 48 hod., dafnie ($mg.l^{-1}$):	netestováno
	- IC_{50} , 72 hod., řasy ($mg.l^{-1}$):	netestováno
<i>Akutní toxicita komponent pro vodní organismy</i>	- LC_{50} , 96 hod., ryby ($mg.l^{-1}$) pro toluen:	70
	- EC_{50} , 48 hod., dafnie ($mg.l^{-1}$) pro toluen:	270
	- IC_{50} , 72 hod., řasy ($mg.l^{-1}$) pro toluen:	<400
	- LC_{50} , 96 hod., ryby ($mg.l^{-1}$) pro benzín:	30
	- LC_{50} , 96 hod., ryby ($mg.l^{-1}$) pro xylen:	86 (jelec)
	- EC_{50} , 48 hod., dafnie ($mg.l^{-1}$) pro xylen:	165
	- IC_{50} , 72 hod., řasy ($mg.l^{-1}$) pro xylen:	160

Mobilita:

bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

Persistence a rozložitelnost:

snadno odbouratelný (na vzduchu se snadno fotochemicky oxiduje)

Bioakumulační potenciál:

není známo

Výsledky posouzení PBT:

Neobsahuje látky perzistentní, bioakumulativní a toxické nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní dle kritérií v příloze XIII. nařízení ES.

Jiné nepříznivé účinky: -

Další údaje: -

13. Pokyny pro odstraňování

Způsoby zneškodňování látky/přípravku: spalování v zařízení ke zneškodnění nebezpečného odpadu povoleném ve smyslu příslušného zákona (spalovna nebezpečných odpadů)

Způsoby zneškodňování kontaminovaného obalu: obal se zbytky rozpouštědla vyprázdněte a odevzdejte do sběrný nebezpečných odpadů

Další údaje: Na základě platných předpisů je přípravek v případě, že se stane odpadem, klasifikován pod číslem katalogu odpadů 070704.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech ve znění pozdějších a souvisejících předpisů.

14. Informace pro přepravu

Pozemní přeprava

ADR/RID: Číslo UN: 1263 Třída nebezpečnosti: 3 Identifikační číslo nebezpečnosti: 33
Obalová skupina: II Vzor nálepky, č.: 3 Poznámka: -

Další údaje: Výrobky se dopravují v běžných, krytých a čistých dopravních prostředcích v poloze nastojato tj. uzávěrem nahoru, chráněny před povětrnostními vlivy, přímým sluncem, nárazy a pády.

15. Informace o předpisech

Posouzení chemické bezpečnosti: bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

Značení výrobku:

- výstražné symboly:
F	Vysoce hořlavý
Xn	Zdraví škodlivý
N	Nebezpečný pro životní prostředí
- R-věty:
R11	Vysoce hořlavý
R20/21	Zdraví škodlivý při vdechování a při styku s kůží
R38	Dráždí kůži
R51/53	Toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí
R63	Možné nebezpečí poškození plodu v těle matky
R65	Zdraví škodlivý: při požití může vyvolat poškození plic
- S-věty:
S2	Uchovávejte mimo dosah dětí
S16	Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení - Zákaz kouření
S26	Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc
S29	Nevylévejte do kanalizace
S33	Proveďte preventivní opatření proti výbojům statické elektřiny (pro sudy a větší balení)
S36/37	Používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice
S51	Používejte pouze v dobře větraných prostorách
S61	Zabraňte uvolnění do životního prostředí. Viz speciální pokyny nebo bezpečnostní listy (pro sudy a větší balení)
S62	Při požití nevyvolávejte zvracení: okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal
- další značení: hmatatelná výstraha pro nevidomé
- obsahuje: nízkovroucí hydrogenovaný benzín (lakový benzín).

Specifická ustanovení, týkající se ochrany osob a životního prostředí: nejsou

Na látku/přípravek se mimo jiné vztahují následující české právní předpisy:

Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., 125/2005 Sb. a 345/2005 Sb. a ve znění pozdějších a souvisejících předpisů.

Vyhláška č. 232/2004 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků ve znění vyhlášky č. 369/2005 Sb. v platném znění

Vyhláška č. 234/2004 Sb., o možném použití alternativního nebo jiného odlišného názvu nebezpečné chemické látky v označení nebezpečného chemického přípravku a udělování výjimek na balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění zákona 274/2003 Sb. a pozdějších a souvisejících předpisů.

Zákon č. 301/2004 Sb., o drahách ve znění pozdějších a souvisejících předpisů.

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě a vyhláška č. 64/1987 Sb., o evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) ve znění pozdějších a souvisejících předpisů a sdělení.

Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech ve znění zákona 94/2004 Sb. a pozdějších a souvisejících předpisů.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce v platném znění a ve znění pozdějších a souvisejících předpisů.

Zákon č. 61/1997 Sb. o lihu ve znění pozdějších a souvisejících předpisů

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a ... v platném znění.

Na látku/přípravek se mimo jiné vztahují následující předpisy EU:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1907/2006/ES v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 273/2004/ES, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursorsy drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi, v platném znění.

Nařízení Rady č. 111/2005/ES, o prekursorech drog, v platném znění.

Směrnice EP a Rady 2006/12/ES o odpadech, v platném znění.

Směrnice Rady 1991/689/EHS o nebezpečných odpadech, v platném znění.

16. Další informace

Znění R vět uvedených v BL:

R10	Hořlavý
R11	Vysoce hořlavý
R20	Zdraví škodlivý při vdechování
R20/21	Zdraví škodlivý při vdechování a při styku s kůží
R38	Dráždí kůži
R48/20	Zdraví škodlivý: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici vdechováním
R51/53	Toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí
R63	Možné nebezpečí poškození plodu v těle matky
R65	Zdraví škodlivý: při požití může vyvolat poškození plic
R66	Opakovaná expozice může způsobit vysušení nebo popraskání kůže
R67	Vdechování par může způsobit ospalost a závratě

Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany při práci a ochrany životního prostředí. Uvedené údaje odpovídají současnému stavu našich vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s předpisy platnými ke dni poslední revize. Bude doplňován v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES a údaji dodavatelů. Informace a doporučení byly sestaveny dle našich poznatků, dle poznatků našich dodavatelů, na základě testů provedených specializovanými institucemi a s využitím výsledků publikovaných v odborné literatuře. Přesto údaje nemusí být zcela vyčerpávající. Údaje zde obsažené nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti výrobku pro konkrétní aplikaci. Údaje nejsou jakostní specifikací výrobku.

Zdroje nejdůležitějších údajů použitých při sestavování bezpečnostního listu: databáze IUCLID, BL dodavatelů

Provedené změny v kapitole:	Obsah změn:
1	změna kontaktní e-mailové adresy
2, 3, 15	změna klasifikace přípravku z důvodu změny jeho složení
11	doplnění údajů
15	aktualizace legislativy

Tento BL nahrazuje předešlé verze, které tímto pozbývají platnosti.